

Erfaringsseminar om Trygg Oppvekst

Det deltok til sammen 55 personer på erfaringsseminar i forbindelse med opplæringsprogrammet Trygg Oppvekst.

Trygg Oppvekst er et forebyggingsprosjekt i samarbeid mellom Østnorsk kompetansesenter, IOGT juniorforbund og Høgskolen i Østfold. Prosjektet utprøves i seks kommuner: Sarpsborg, Hobøl og Våler i Østfold, Gjøvik, Nord-Fron og Øyer i Oppland fylke.

27. og 28. november ble det avholdt et erfaringsseminar på Hurdalsjøen for de samarbeidende parter på Hurdalsjøen hotel. I alt 55 deltakere, fra kommunene deltok prosessledere for programmet: lærere, rektorer, helsesøstre og barnevern.

Målet med seminaret var å få tilbakemelding på prosessen så langt, dele erfaringer og skape nettverk for prosjektdeltakerne. Tilbakemeldingene vil inngå i en større evaluering av prosjektet som Høgskolen i Østfold er ansvarlig for.

Seminaret ga mange interessante og nyttige tilbakemeldinger, som ØKS nå systematiserer og gir tilbake til deltakerne i det videre arbeid. Erfaringsseminaret vil bli fulgt opp med et avsluttende seminar ved prosjektperiodens slutt, senhøsten 2004.

Trygg Oppvekst er et pedagogisk modningsprogram rettet mot elever i 7. og 8. trinn og deres foreldre.

Du kan lese mer om Trygg Oppvekst på våre nettsider www.rus-ost.no

-Takk for samarbeidet

Ved oppstarten av ØKS i 1993 ble det vedtatt at det skulle opprettes et samarbeidsutvalg med den intensjon å forankre senteret til fagmiljøene i de fire fylkene senteret betjener. Nå legges utvalget ned, men samarbeidet fortsetter.

Bakgrunnen for etablering av Samarbeidsutvalget (SU) var at man ønsket et kontaktorgan som kunne forankre senteret i de fire fylkeskommunene. SU ble derfor etablert som en del av samarbeidsavtalen fra 2001 mellom de fire fylkeskommunene med tre representanter fra hvert fylke. Det var et ønske at både fylkesmann, fylkeslege og kommunene skulle være representert. SU skulle være rådgivende for kompetansesenteret.

I slutten av november ble det vedtatt å legge ned samarbeidsutvalget. Kompetansesenteret mener å ha etablert andre svært gode kontakt- og samarbeidsorganer mot brukerne av senterets tjenester i etter hvert alle de fire fylkene både på spesialist- og kommunenivå.

– Samarbeidsutvalget har utspilt sin rolle, og at det er andre organer som nå etter helse- og rusreformene ivaretar den funksjon SU har hatt som eier og referanseorgan for kompetansesenteret, sa Kåre Rørhus leder for kompetansesenteret. Det var stor enighet blant deltagerne at samarbeidsutvalget har gjort seg selv overflødig. – Takk for konstruktivt samarbeid, vi er helt sikre på at kompetansesenteret er på riktig kurs, sa Frode Bie avtroppende leder for samarbeidsutvalget.

Frode Bie takker Kåre Rørhus for samarbeidet gjennom mange år, og understreker at samarbeidet fortsetter selv om samarbeidsutvalget legges ned.

Akan ser på spill

I SAMARBEID MED ØSTNORSK KOMPETANSESENTER ønsker nå Akan å sette fokus på spilleavhengighet. Det er kjent at det kan trekkes mange paralleller mellom personer som har spilleproblemer og personer som har problemer med rusmidler. Akan har 40 års erfaring innenfor rus og arbeidsliv.

– De har derfor en stor og verdifull erfaring der deler kan overføres til spilleavhengighetsproblematikk på arbeidsplasser, mener Finn Gyllstrøm ved Østnorsk kompetansesenter.

Akan og Østnorsk kompetansesenter ser seg nå om etter en bedrift der det kan settes i gang et prøveprosjekt. Prosjektet vil blant annet inneholde en kartlegging av omfanget av spilleavhengighet og en oppfølging av de som har problemer.

Det er foreløpig ikke bestemt hvilken bedrift det blir, men det har vært et møte mellom Norske Skog i Halden, Akan og Østnorsk kompetansesenter der prøveprosjektet har vært diskutert.

Ungdomssenter tar spill på alvor

VEITVET UNGDOMSSENTER I OSLO ønsker å sette spilleproblematikk blant ungdom på dagsorden. Tall som Lotteritilsynet og forskningsinstituttet NOVA presenterte i våres, viser at 3,2 prosent av ungdom her i landet har spilleproblemer. Det vil si til sammen 11.000 ungdommer.

Veitvet Ungdomssenter har cirka 9.000 besøkende ungdommer i året. Ungdomssenteret planlegger nå å ta med seg et utvalg av ungdommene på tur en helg. Tema for samlingen skal være spilleavhengighet. Ungdommenes egne tanker om hvordan problemet bør angripes, ser ungdomssenteret for seg skal bli førende i hvordan prosjektet skal utformes. Østnorsk kompetansesenter har spilleavhengighet som spisskompetanseområde og vil være en støttespiller underveis.

– Dette blir spennende arbeid sier spesialkonsulent Finn Gyllstrøm. Han er glad for at Veitvet vil se nærmere på problematikken.

Nasjonal plan for spilleavhengighet

Finn Gyllstrøm ved Østnorsk kompetansesenter ønsker handlingsplanen hjertelig velkommen.

Kultur- og kirkedepartementet har bestemt at Lotteritilsynet skal utarbeide et forslag til en nasjonal handlingsplan som skal forebygge og redusere skader av spilleavhengighet.

Bakgrunnen for at det nå skal lages en handlingsplan for å forebygge spilleavhengighet er, i følge Kultur- og kirkedepartementet, at spilleavhengighet som problem har fått økende oppmerksomhet i Norge de siste årene. Noe som har resultert i en bred offentlig debatt som særlig har dreid seg om gevinstautomater og konsekvenser av overdrevent pengespill. I mandatet fra departementet heter det blant annet at Lotteritilsynet "på bakgrunn av tilgjengelig internasjonal og nasjonal forskning skal gi en sammenfatning av ulike faktorer som har betydning for og bidrar til overdreven og uheldig spilleadfert"

Videre skal handlingsplanen beskrive og vurdere behovet for å forebygge spilleavhengighet, behovet for behandling og informasjon til den spilleavhengige og deres pårørende. Det skal også utarbeides forslag til tiltak innenfor de samme områ-

dene. Forslaget til handlingsplanen skal være ferdig innen utgangen av

Anniken Støylen i Lotteritilsynet har prosjektlederansvaret for den nasjonale Handlingsplanen for spilleavhengige.

2004. Det er med andre ord en stor oppgave Lotteritilsynet nå har fått. Anniken Støylen skal ha prosjektlederansvaret.

Viktig arbeid

Finn Gyllstrøm, spesialkonsulent ved ØKS, ønsker handlingsplanen velkommen og er glad for at Lotteritilsynet er blitt tildelt oppgaven. – Det er på høy tid at det kommer en handlingsplan. Dette blir et svært viktig dokument og vil være et grunnlag for hvor innsatsen skal settes inn for å begrense spilleavhengighet. Handlingsplanen vil antageligvis bli førende for politikken når det gjelder hvilke områder innenfor spilleavhengighet som skal prioriteres. Dokumentet vil ha betydning i forhold til hvor mye penger som blir bevilget til feltet. Det blir viktig at Lotteritilsynet trekker inn fagfeltet i arbeidet med handlingsplanen, mener Gyllstrøm.

Et av de spørsmålene som Gyllstrøm håper å få svar på når handlingsplanen er klar er spørsmålet om ansvarsfordeling. Hvem skal ta i mot spilleavhengige til behandling? Hvem skal for eksempel ha ansvar for å gi spilleavhengig ungdom et behandlingstilbud?

Anne Landheim og Siv Øverås fra ØKS.

For tredje året på rad arrangerte Østnorsk kompetansesenter siste helg i november nasjonal nettverksamling for dobbeltdiagnosebehandling. Det som til nå er blitt kalt DD-nettverket ble under samlingen omdøpt til ROP-nettverket.

Vellykket nettverksamling

– Hensikten med den årlige konferansen er å utveksle erfaringer og dra nytte av hverandres kompetanse for å bedre tjenestetilbudet for pasienter som har alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer, sier Siv Øverås leder for samlingen.

Trådene fra fjorårets samling ble tatt opp og ønskene til årets samling var blant annet at det skulle diskuteres mer utredning, at utdanningsopplegget SEPREP skulle presenteres og at det skulle settes av plass til en presentasjon av arbeidet som gjøres på Folloklinikken. Dette ble ivare tatt under samlingen.

Videre hadde Psykolog ved NTNU Roger Hagen et foredrag der han presenterte Dual Disorder Fidelity Scale som tar for seg behandlingskvalitet ved dobbeltdiagnoser.

Under oppsummeringen siste dag kom det fram at mange av deltagerne fikk mye ut av gruppearbeidene. Det ble også ytre ønske om at det burde brukes litt mer tid til presentasjon av hvert enkelt tiltak, siden mange var med på samlingen for første gang.

I forlengelse av ROP-nettverkets samling legges det i løpet av januar ut et nettbasert diskusjonsforum der blant annet trådene fra samlingen kan følges videre. Diskusjonsforumet legges inn under ØKS' nettside www.rus-ost.no. Dersom diskusjonsforumet blir brukt aktivt vil det bli et nyttig verktøy for alle som jobber med problematikken dobbeltdiagnoser. Diskusjons-

forumet vil være passordbeskyttet. De som ønsker å være med i gruppa får tilsendt passord ved å henvende seg til ØKS.

Dette gjøres ved å sende en e-mail til kari.vold.jensen@sykehuset-innlandet.no

Mer om nettverksamlingen vil bli lagt ut på Østnorsk kompetansesenters nettsider.

Psykolog Roger Hansen fra NTNU.

AproposRus – Norges 10. beste bedriftsblad

I konkurranse med 63 norske bedriftsblader havnet AproposRus på en sterk 10. plass i årets konkurranse om den gjeve tittelen Årets bedriftsblad 2003.

Årets bedriftsblad kåres hvert år på kommunikasjonsforeningens høstseminar. Årets seminar ble arrangert i Stavanger. Vinneren av årets konkurranse ble Braathens magasin "På norske vinger" med en poengsum på 150. Det var tett i toppen og AproposRus havnet på 10. plass med 128 poeng.

Juryen, som er oppsatt av kommunikasjonsforeningen, består av Bente Erlen, Telenor, Ulf Winther, Winther Communications og Arne Edal Axentum kommunikasjon. AproposRus har i følge juryen "et tydelig mål og retning, samt god relevans i forhold til organisasjonen og de tjenestene den tilbyr". Bladet fikk toppscoring på området nytte og brukerverdi for leseren. Juryen sier også i sin oppsummering at bladet har potensiale for topplassering.

Redaksjonen i AproposRus består av Carina Kaljord, Nordlandsklinikken, Marit

Vasshus, Rogaland A-senter og Kari Vold Jensen, Østnorsk kompetansesenter.

Ønsker du å få tilsendt AproposRus ta kontakt med Kari Vold Jensen på mail kari.vold.jensen@sykehuset-innlandet.no

Seminar om forebygging

ØKS arrangerer et dagseminar om rusforebyggende arbeid på Sanderud 24. mars.

"Hva vi mener å vite om virksomt rusforebyggende arbeid i dag". Om tradisjonelle og moderne rusforebyggende metoder ved spesialkonsulent Kari Knudsen Flatby.

Dette kurset holder vi hver vår og høst så lenge det er interesse! Seminaret er gratis.

Henvendelser og påmelding til: kompetansesenteret@sykehuset-innlandet.no

Se også vår hjemmeside www.rus-ost.no

Kort om ØKS

Østnorsk kompetansesenter dekker 88 kommuner i Østfold, Akershus, Hedmark og Oppland og er størst av totalt sju kompetansesentere i Norge.

ØKS arbeider med:

- Spilleavhengighet
- Rusmisbruk/psykiske lidelser
- Forebygging
- Generell rusproblematikk

Aktuelle målgrupper er fagfolk som arbeider med rus- og avhengighetsspørsmål ute i kommunene, institusjonene og spesialisthelsetjenesten.

ØKS skal styrke og utvikle kompetanse blant annet gjennom å undervise, stimulere til erfaringsutveksling og dele ut prosjektmidler.

Ansatte

- Leder kompetansesenter Kåre Rørhus: kare.rorhus@sykehuset-innlandet.no
- Konsulent merkantil Anne Bjørnstad Tomter: anne-b.tomter@sykehuset-innlandet.no
- Kommunikasjonsrådgiver Kari Vold Jensen: kari.vold.jensen@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/undervisning Wenche Schøyen: wenche.schoyen@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/forebygging Kari K. Flatby: kari.flatby@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/prosjekt Atle Holstad: atle.holstad@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/spilleavhengighet, Finn Gyllstrøm: finn.gyllstrom@sykehuset-innlandet.no
- Seniorrådgiver-forsker/dobbeltdiagnoser, Anne S. Landheim: anne.landheim@sykehuset-innlandet.no
- Seniorrådgiver-forsker/dobbeltdiagnoser, Kjell Bakken: kjell.bakken@sykehuset-innlandet.no
- Prosjektleder, Kari Kjällvik: kari.kaellvik@sykehuset-innlandet.no
- Spesialrådgiver (20%), Knut Boe Kielland
- Prosjektleder (50%), Siv Øverås

ØKSnytt – utgis minst 4 ganger årlig av:

Østnorsk kompetansesenter
rus • avhengighet

Rusmiddelavd., Sykehuset Innlandet HF, Sanderud
Postboks 68, 2312 Ottestad.
Telefon 62 58 15 68 • Telefaks 62 58 15 69
E-mail: kompetansesenteret@sykehuset-innlandet.no
www.rus-ost.no

Tekst og foto:

Kommunikasjonsrådgiver Kari Vold Jensen

Layout/førtrykk: Typisk Bjørseth AS, Elverum

Trykk: Grafisk Senter Grøset. Opplag: 1000

Ved ettertrykk ønskes oppgivelse av kilde.